កំណាព្យ
សំរាប់សិស្ស និងនិស្សិត

ដោយ

ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត **ហុក សាវណ្ណ**

ព.ស.២៥៥៣ គ.ស.២០០៩

www.hoksavann.org

ចែកជាធម្មទាន

ប្រវត្តិរូបសង្ខេប
ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក សាវណ្ណ

សសស❁ឧឧឧ

ប្រសូត ថ្ងៃ១០មីនា១៩៤០ នៅឃុំព្រៃកប្បាស ស្រុកព្រៃកប្បាស ខេត្តតាកែវ ប្រទេសកម្ពុជា, ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត **ហុក សាវណ្ណ** ជាបុត្រទី៣ក្នុងបណ្ដាបុត្រទាំង៥នាក់ បិតានាម **ហុក ហៃ** មាតានាម **សុខ យឹម**។ ព្រះជន្ម១៥ឆ្នាំ បានបួសជាសាមណេរ លុះព្រះជន្ម២១ឆ្នាំ បានបំពេញឧបសម្បទាជាភិក្ខុ។ កាលប្រព្រឹត្តការណ៍ឆ្នាំ១៩៧៥ ព្រះអង្គបានភៀសខ្លួនទៅប្រទេសថៃ បន្ទាប់មកបានទៅរស់នៅទីក្រុងម៉ុងរេ-អាល់ ប្រទេសកាណាដា នៅថ្ងៃ២៣មេសា១៩៨១។

កាលពីកុមារភាព ព្រះអង្គបានសិក្សាអក្សរសាស្រ្តជាតិចប់បឋមសិក្សា។ ពេលចូលកាន់ផ្នួស ព្រះអង្គបានសិក្សាធម្មវិន័យទាំង៣ថ្នាក់ត្រីទោឯក បានសិក្សានៅពុទ្ធិកសិក្សា ជាប់ពុទ្ធិកបឋមសិក្សា ពុទ្ធិកមធ្យម

សិក្សាបឋមភូមិនិងទុតិយភូមិ និងពុទ្ធិកមហាវិទ្យាល័យព្រះសីហនុរាជ។ ឆ្លៀតទៅរៀនអក្សរសាស្ត្រនិងមនុស្សសាស្ត្រនៅសាកលវិទ្យាល័យភ្នំពេញ។ ក្រៅពីសិក្សាគន្ថធុរៈ ព្រះអង្គបានប្រតិបត្តិវិបស្សនាធុរៈអស់ជាច្រើនឆ្នាំ។ នៅបរទេស ព្រះអង្គបានសិក្សាបន្តជាប់អនុបណ្ឌិត (Master's degree) ទីបំផុត ជាប់បណ្ឌិតទស្សនាវិជ្ជាផ្នែកព្រះពុទ្ធសាសនា (Doctor of Philosophy on Buddhism) នៅសាកលវិទ្យាល័យញូដែល្លី នៃប្រទេសឥណ្ឌា នៅថ្ងៃ២៨កុម្ភៈ២០០៤។

នៅក្នុងប្រទេសក៏ដូចជានៅក្រៅប្រទេស ព្រះអង្គបានជួយ សង្គមខ្មែរយ៉ាងច្រើនផ្នែកបញ្ញាស្មារតី ដោយវិធីទេសនាពន្យល់តាមមាគ៌ាព្រះពុទ្ធសាសនា។

មាតិកាអត្ថបទ

កំណាព្យ
សំរាប់សិស្ស និងនិស្សិត

១. កុំសេពថ្នាំយ៉ាម៉ាយ៉ាបាយ៉ាអ៊ី 0១
២. ភារកិច្ចកូនចៅក្នុងបឋមវ័យ 0២
៣. ក្រមសីលធម៌របស់កូនប្រុសស្រី 0៣
៤. តម្លៃនៃវិជ្ជា 0៤
៥. ត្រូវមានអនាម័យដើម្បីសុខភាព 0៥
៦. សុជីវធម៌សម្រាប់កូនប្រុសស្រី 0៦
៧. ពេលកូននៅផ្ទះ 0៧
៨. សីល៥ ជាពូជមនុស្ស 0៨
៩. ជូនពរមាតាបិតា 0៩
១0. ក្បួនរៀនឆាប់ចេះ ១0
១១. ធម៌នាំឲ្យសម្រេចកិច្ចការ ១១
១២. ត្រូវតស៊ូក្នុងការសិក្សា ១២

១៣. ត្រូវរក្សាវប្បធម៌ខ្មែរ ១៣
១៤. ឈ្លក់នឹងស្នេហានាំខ្ចីវិជ្ជា ១៤
១៥. សិទ្ធិមនុស្សក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ១៥

អត្ថបទទី១

កុំសេពថ្នាំយ៉ាម៉ាយ៉ាបាយ៉ាអ៊ី

បទពាក្យ៧

ឱកូនមាសម្ដាយ ថ្លៃស្មើជីវិត កូនត្រូវតែគិត ពិចារណា
កុំសេពគ្រឿងញៀន ថ្នាំយ៉ាម៉ា ទាំងថ្នាំយ៉ាបា ថ្នាំយ៉ាអ៊ី។
ថ្នាំទាំងអស់នេះ កុំសាកល្បង នាំឲ្យសៅហ្មង រោគយាយី
នាំខូចសុខភាព ជាតិគីមី បុរសនារី ជៀងឲ្យឆ្ងាយ។
ថ្នាំនេះខុសច្បាប់ រដ្ឋបានហាម បើមិនធ្វើតាម នាំអន្តរាយ
ត្រូវរដ្ឋដាក់ទោស ដល់រូបកាយ មិនគិតវែងឆ្ងាយ
អន្តរាយជីវិត។
សុខតែមួយភ្លាត ទុក្ខយឺនយូរ ចូរកូនកុំប្តូរ កុំប្រព្រឹត្ត
ខុសទាំងច្បាប់រដ្ឋ ខូចទាំងជីវិត មិនត្រូវទៅជិត
ប្រព្រឹត្តវាឡើយ។

អត្ថបទទី២

ភារកិច្ចកូនចៅក្នុងបឋមវ័យ

បទពាក្យ៤

កូនចៅកម្ពុជា ក្នុងបឋមវ័យ
ភារកិច្ចប្រពៃ គឺការសិក្សា។
វិជ្ជាផ្លូវលោក អប់រំចរិយា
កើតមានបញ្ញា ចរិយាប្រពៃ។
នៅក្នុងសាលា គោរពវិន័យ
កូនមានជោគជ័យ ក្នុងការសិក្សា។
យកចិត្តទុកដាក់ បំពេញកិច្ចការ
គ្រូសាស្រ្តាចារ្យ ដាក់ឲ្យកូនធ្វើ។

អត្ថបទទី៣

ក្រមសីលធម៌របស់កូនប្រុសស្រី

បទពាក្យ៤

ល្បែងស្រីល្បែងស្រា និងល្បែងស៊ីសង
ជាល្បែងខុសឆ្គង កូនជៀសគ្រប់គ្នា។
កុំជក់គ្រឿងញៀន អាភៀនកញ្ឆា
អំពើហឹង្សា កូនជៀសឲ្យឆ្ងាយ។
កុំសេពគប់ពាល នាំឲ្យអន្តរាយ
ត្រូវស្ដាប់ពាក្យម្ដាយ គ្រូសាស្រ្ដាចារ្យ។
នេះក្រមសីលធម៌ នាំកូនគ្រប់គ្នា
ឲ្យបានសុខា ផុតទោសក្នុងលោក។

អត្ថបទទី៤

តម្លៃនៃវិជ្ជា

បទពាក្យ៤

វិជ្ជាជាទ្រព្យ ដ៏មានតម្លៃ
ចូរកូនប្រុសស្រី ស្វែងរកឲ្យបាន។
ជាទ្រព្យមត៌ក ស្ថិតក្នុងខ្លួនប្រាណ
ចោរលួចមិនបាន កើតមានទ្រព្យធារ។
ពន្លឺវិជ្ជា អាចដោះបញ្ហា
ជ្រាលជ្រៅយ៉ាងណា នៅក្នុងជីវិត។
ពន្លឺព្រះចន្ទ ភ្លឺយប់ងងឹត
ថ្ងៃព្រះអាទិត្យ វិជ្ជាភ្លឺសព្វ។

អត្ថបទទី៥

ត្រូវមានអនាម័យដើម្បីសុខភាព

បទពាក្យ៤

កាយមានសុខភាព ជាលាភនៃមនុស្ស
កូនចៅស្រីប្រុស ត្រូវថែរក្សា។
សំអាតខ្លួនប្រាណ ជៀសវាងរោគា
ក្រោយធ្វើការងារ លាងដៃឲ្យស្អាត។
នៅជុំវិញផ្ទះ ត្រូវបោសសំអាត
បរិភោគតាមខ្នាត ឲ្យទៀងរាល់ថ្ងៃ។
កុំឲ្យមានរោគ ត្រូវមានអនាម័យ
មេរោគចង្រៃ បៀតបៀនមិនបាន។

អត្ថបទទី៦

សុជីវធម៌សម្រាប់កូនប្រុសស្រី

បទពាក្យ៤

សុជីវធម៌ រស់នៅសមរម្យ
ស្របតាមសង្គម កូនចៅកម្ពុជា។
គប្បីគោរព មាតាបិតា
គ្រូសាស្ត្រាចារ្យ លោកផ្តល់វិជ្ជា។
បង្គំព្រះសង្ឃ ប្រទានធម្មា
ចាស់មានសីលា មានធម៌សន្តោស។
បើកូនខុសឆ្គង ត្រូវតែសុំទោស
បើគេធ្វើខុស កូនគួរអត់ឱន។

អត្ថបទទី៧

ពេលកូននៅផ្ទះ

បទពាក្យ៤

កូនចេញពីរៀន រួតរះមកផ្ទះ
មិនត្រូវគេចវេះ ទៅទីនានា។
ត្រូវជួយការងារ មាតាបិតា
ដោយគារវតា កិច្ចការក្នុងផ្ទះ។
ពេលទៅសាលា លើកដៃសំពះ
ត្រទ្បប់មករួតរះ ក៏គោរពដូចគ្នា។
មានបញ្ហាអ្វី មិនត្រូវលាក់ការ
ត្រូវប្រាប់មាតា បិតាដោះស្រាយ។

អត្ថបទទី៨

សីល៥ជាពូជមនុស្ស

បទពាក្យ៤

សីល៥ជាពូជ ធម៌មនុស្សគ្រប់វ័យ
ក្មេងចាស់ប្រុសស្រី គប្បីប្រតិបត្តិ។
មិនត្រូវសម្លាប់ ជីវិតមនុស្សសត្វ
មិនលួចសម្បត្តិ ទ្រព្យអ្នកដទៃ។
មិនលួចប្រពន្ធ កូនស្រីនិងប្តី
ជាសីលទីបី បួនពោលពាក្យពិត។
គ្រឿងស្រវឹងគ្រឿងញៀន មិនត្រូវប្រព្រឹត្ត
នេះធម៌សុចរិត ពូជពង្សមនុស្សធម៌។

អត្ថបទទី៩

ជូនពរមាតាបិតា

បទពាក្យ៤

កូនសូមជូនពរ មាតាបិតា
សូមមានជន្មា ជីវិតយឺនយូរ។
មានសុខភាពល្អ កម្លាំងបរិបូរណ៍
ព្រះជន្មយឺនយូរ បានកូនតបគុណ។
ដោយអានុភាព កុសលផលបុណ្យ
ដែលអ្នកមានគុណ បានបំពេញហើយ។
សូមឆាប់សម្រេច ជូនលោកដល់ត្រើយ
ផុតទុក្ខបានស្បើយ ដល់និព្វានហោង។

អត្ថបទទី១០

ក្បួនរៀនឆាប់ចេះ

បទពាក្យ៤

អង្គ៤ប្រការ ទីមួយប្រុងស្តាប់
គ្រូពន្យល់ប្រាប់ តាមមុខវិជ្ជា។
ទីពីរខំគិត ផ្ញើមនសិការ
មិនយល់ត្រង់ណា សាកសួរទីបី។
ទីបួនកត់ទុក នូវពាក្យសំដី
ថ្ងៃក្រោយភ្លេចន័យ អាចមើលបញ្ជាក់។
នេះក្បួនសិក្សា ចូរសិស្សគ្រប់ថ្នាក់
អនុវត្តពិតជាក់ ក្បួនរៀនឆាប់ចេះ។

អត្ថបទទី១១

ធម៌នាំឲ្យសម្រេចកិច្ចការ

បទពាក្យ៤

ឥទ្ធិបាទ៤ ទីមួយឆន្ទៈ
បំណងជាក់លាក់ ទៅលើកិច្ចការ។
ទីពីរវីរិយៈ អនុវត្តផែនការ
ចិត្តៈប្តេជ្ញា តាំងមាំក្នុងចិត្ត។
បួនវិមំសា ពិចារណារិះគិត
គ្រួតការប្រព្រឹត្ត ត្រូវតាមមាគ៌ា។
នេះឥទ្ធិបាទ មាន៤មាត្រា
នាំឲ្យកិច្ចការ អ្វីមួយសម្រេច។

អត្ថបទទី១២

គ្រូវតស៊ូក្នុងការសិក្សា

បទពាក្យ៤

បើខ្ញុំប្រឡង មិនបានជោគជ័យ
តាំងចិត្តជាថ្មី បន្តសិក្សា។
បើការព្យាយាម ឲ្យបានខ្លាំងក្លា
ខ្ញុំជឿជាក់ថា ប្រឡងនឹងជាប់។
ព្រេងនិងប្រឹង ជាដៃគូរគាប់
ខំប្រឹងមានភ័ព្វ បានជោគជយា។
មិនអស់សង្ឃឹម រត់ចោលសាលា
កូនចៅខេមរា ត្រូវតែតស៊ូ។

អត្ថបទទី១៣

ត្រូវរក្សាវប្បធម៌ខ្មែរ

បទពាក្យ៤

លក្ខណៈពិសេស នៃវប្បធម៌ខ្មែរ
មានមកតាំងតែ ព្រេងនាយដូនតា។
សាសនាអក្សរសាស្ត្រ សិល្បៈរចនា
ប្រពៃណីថ្លៃថ្លា ជឿនលឿនប្រពៃ។
នាំគ្នាទប់ទល់ វប្បធម៌ដទៃ
ជំនឿអប្រីយ៍ ចូលមកកម្ពុជា។
ភ្លៀងធ្លាក់សន្ទូងលាស់ ត្រូវថែទាំវា
ស្មៅដុះម្ទីម្ទា នាំគ្នាកាត់ចោល។

អត្ថបទទី១៤

ឈ្លក់នឹងស្នេហានាំខ្ជីវិជ្ជា

បទពាក្យ៤

សិស្សនិងនិស្សិត ដែលកំពុងសិក្សា
បើឈ្លក់ស្នេហា នាំខ្ជីវិជ្ជា។
បើអាចរៀនបាន ក៏មានបញ្ហា
ព្រោះរវល់ស្នេហា ខ្វះពេលវេលា។
អាទិភាពទីមួយ ត្រូវស្វែងវិជ្ជា
ស្វាមីភរិយា គួរទុកពេលក្រោយ។
ឲ្យកាមដឹកមុខ នាំឲ្យថ្លោះធ្លោយ
កាលណាបណ្ដោយ ខូចការសិក្សា។

អត្ថបទទី១៥

សិទ្ធិមនុស្សក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា

បទពាក្យ៤

ធម៌អហឹង្សា ការមិនបៀតបៀន
ព្រះពុទ្ធបង្រៀន ដល់មនុស្សស្រីប្រុស។
ជាធម៌គោរព សិទ្ធិនៃមនុស្ស
បានសុខខ្ពង់ខ្ពស់ សង្គមលោកីយ៍។
មិនបៀតបៀនគ្នា ជាសុខប្រពៃ
សង្គមគ្មានភ័យ ដោយគោរពសិទ្ធិគ្នា។
អង្គការពិភពលោក យកធម៌អហឹង្សា
របស់ពុទ្ធសាសនា ជាគោលសិទ្ធិមនុស្ស។